

Nr 59.

Av herr **Sandler**, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till
lönereglering för byråcheferna för lagärenden i social-
och finansdepartementen.

Uti den för riksdagen framlagda statsverkspropositionen föreslås ny definitiv lönereglering för befattningshavare vid statsdepartement och centrala ämbetsverk. Enligt 5 § av det utav Kungl. Maj:t framlagda förslaget till avlöningsreglemente skall till byråchefen för lagärenden i social- och finansdepartementen utgå ett årligt arvode av 12,000 kronor.

Med hänsyn till vikten av att till dessa befattningar erhålla personer med god domarutbildning, torde till desamma så gott som undantagslöst komma att utnämnas personer, vilka äro ledamöter i någon av rikets hovrätter eller i justitierevisionen.

Vid granskning av den föreslagna avlöningen för ordinarie ledamot av hovrätt finner man, att slutlönen för hovrättsråd uppgår till 11,940 kronor, vilken lön uppnås efter 9 tjänsteår. På grund av den i 11 § av reglementet föreslagna rätt att få för avlöningsförhöjning tillgodoräkna sig tidigare likvärdig tjänstgöring, torde uppflyttning i denna löneklass komma att äga rum jämförelsevis få år efter utnämning till hovrättsråd. Därest revisionssekreterare får för avlöningsförhöjning tillgodoräkna sig tjänstgöring såsom ledamot av hovrätt — något som påtagligen måste vara avsett, eftersom revisionssekreterares och hovrättsråds ämbeten placerats i samma lönegrad och eftersom naturligtvis ej meningen skall vara, att den efterföljande revisionssekreterareutnämningen skall innebära en löneförsämring — torde ordinarie revisionssekreterare redan från tiden för sin utnämning kunna beräkna att ha uppnått högsta löneklassen. Då därjämte för honom föreslås ett särskilt arvode, utom den ordinarie avlöningen av 500 kr., kan revisionssekreterares avlöning beräknas till 12,440 kr.

En utnämning till lagbyråchef kommer alltså att för en revisionssekreterare innebära en verklig *löneförsämring*. Att märka är nämligen, att regeringen av någon anledning ej funnit sig föranlåten i sitt förslag upptaga den av löneregleringskommittén föreslagna bestämmelsen, att därest någon av ovannämnda befattningshavare vore innehavare av ordinarie tjänst, med vilken vore förenad avlöning till högre belopp än arvodet vid den ifrågakommande befattningen, Kungl. Maj:t ägde, utöver arvodet, tillägga ersättning för skillnaden.

Därest revisionssekreterare framdeles, efter den ytterligare prövning departementschefen ställer i utsikt, tillerkännes höjda avlöningsförmåner, för vilket goda skäl finnas, skärpes än mer denna löneförsämring vid övergång till lagbyråchefs tjänst.

Även med ett sådant förbehåll om ersättning för minskning i avlöningsförmåner, som av löneregleringskommittén föreslagits, komma lagbyråchefernas avlöningsförhållanden att medföra betydande inkonsekvenser. Revisionssekreterare eller hovrättsledamöter, som inkallas såsom sakkunniga eller såsom kommittéledamöter, erhålla, förutom ersättning i likhet med andra befattningshavare för mistade löneförmåner, ett tillägg i form av sakkunnig- eller kommittéarvode. Följden blir alltså, att den ledamot av hovrätt eller justitierevision, som biträder såsom sakkunnig vid behandlingen av enstaka lagfrågor inom ett departement därför erhåller högre ersättning än den hans kamrat, som har det vida mera både maktpåliggande och ansträngande arbetet att i första hand leda hela lagstiftningsarbetet inom departementet och verkställa granskning och omarbetning av sakkunnigas och kommittéers lagförslag.

Det sagda gäller i främsta rummet lagbyråcheferna i social- och finansdepartementen. Ledamoten i justitiedepartementets lagavdelning har däremot en mindre självständig ställning.

En ändring ifråga om den föreslagna avlöningen synes alltså böra vidtagas. Närmast synes densamma böra jämföras med expeditonschefs. Det arbete, som lagbyråcheferna omhänderhava, är ingalunda av mindre vikt eller kvalitativt mindre krävande än expeditonschefernas och åtminstone tidtals väl så betungande. Det är av lika så stor betydelse, att förvärva och behålla dugande män å lagbyråchefs- som i expeditonschefsbefattningarna. Därest avlöningarna för de förra sättas lägre, blir följden alltför lätt, att såsom varaktigt kvarstannande å lagbyråchefs- befattningarna erhållas personer, vilka ej *kunna* påräkna användning vare sig för expeditonschefs- och andra dylika mera administrativa befattningar eller för det i förhållande till

lagbyråchefens ämbetena mindre krävande men mera lukrativa kommitté-arbetet.

För glömmas bör för övrigt ej den stora vikten av nutida sociallagstiftning och skattelagstiftning. För detta arbete torde ingalunda stå till buds i lagtekniskt hänseende så kvalificerade krafter, som de vilka i lagberedning och skandinaviska kommittéer utföra en så väsentlig del av justitiedepartementets lagstiftningsarbete; i social- och finansdepartementen måste en vida större del av arbetet ligga å lagbyråchefen personligen.

Med det anförda har jag avsett att visa, att lagbyråcheferna i social- och finansdepartementen icke blivit placerade i sådan löneställning, som vid jämförelse med andra ämbeten bort tillkomma dem.

Jag tillåter mig hemställa,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring i Kungl. Maj:ts förslag till avlöningsreglemente för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, att byråchef för lagärenden i social- och finansdepartementen måtte tillerkännas arvode av, för år räknat, 15,000 kronor.

Stockholm den 21 januari 1921.

Rickard Sandler.
